ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2021

Vyhlásené: 17. 12. 2021 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

489

ZÁKON

z 25. novembra 2021,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 310/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení zákona č. 554/2008 Z. z., zákona č. 468/2011 Z. z., zákona č. 66/2018 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z. a zákona č. 310/2021 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 vrátane nadpisu znie:

„§ 2
Nárok na náhradné výživné

(1) Oprávnená osoba má nárok na náhradné výživné, ak

a) spĺňa jednu z týchto podmienok:

1. súdu bol podaný návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom z dôvodu, že rodič oprávnenej osoby alebo iná fyzická osoba, ktorej bola rozhodnutím súdu uložená povinnosť platiť výživné oprávnenej osobe (ďalej len „povinná osoba“), neplní vyživovaciu povinnosť v plnej výške, v lehote a spôsobom určeným rozhodnutím súdu; lehota na plnenie vyživovacej povinnosti sa na účely tohto zákona považuje za zachovanú, ak povinná osoba splní vyživovaciu povinnosť v plnej výške po lehote určenej rozhodnutím súdu najneskôr do konca príslušného kalendárneho mesiaca,

2. preukáže potvrdením Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže[5]) (ďalej len „centrum“) ako prijímajúceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa osobitného predpisu[5a]) alebo podľa medzinárodných dohovorov,[6]) že

2a. návrh na výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného bol postúpený príslušnému prijímajúcemu orgánu v cudzine alebo

2b. vymáhanie výživného z cudziny nie je možné; to neplatí, ak vymáhanie výživného z cudziny nie je možné z dôvodu neposkytnutia súčinnosti žiadateľa o náhradné výživné centru,

3. oprávnenej osobe nevznikol nárok na sirotský dôchodok alebo sirotský výsluhový dôchodok,

4. úhrn súm sirotského dôchodku a sirotského výsluhového dôchodku po jednom rodičovi je nižší ako 0,7-násobok sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,[2])

b) plní povinnú školskú dochádzku, ak je oprávnenou osobou dieťa, ktoré je povinné plniť povinnú školskú dochádzku;[4]) podmienka sa považuje za splnenú, kým z písomného oznámenia riaditeľa školy nevyplynie, že zákonný zástupca nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky tejto oprávnenej osoby.[4a])

c) zdržiava sa

1. na území Slovenskej republiky alebo

2. mimo územia Slovenskej republiky z dôvodu štúdia v cudzine a

d) má na území Slovenskej republiky

1. trvalý pobyt, alebo

2. prechodný pobyt, ak ide o oprávnenú osobu, ktorej sa poskytla doplnková ochrana.[2a])

(2) Nárok na náhradné výživné vzniká

a) odo dňa podania žiadosti o náhradné výživné, ak sú splnené podmienky nároku na náhradné výživné podľa odseku 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d),

b) dňom úmrtia rodiča dieťaťa, ak sú splnené podmienky nároku na náhradné výživné podľa odseku 1 písm. a) tretieho bodu alebo štvrtého bodu a písm. b) až d).

(3) Nárok na náhradné výživné nevzniká oprávnenej osobe, ktorej sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou alebo v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo rozhodnutia súdu o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, alebo je vo výkone väzby, alebo vo výkone trestu odňatia slobody.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 2 a 5a znejú:

„[2]) § 2 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[5a]) Nariadenie Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 10. 1. 2009) v platnom znení.“.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 3 sa vypúšťa.

3. § 3 vrátane nadpisu sa vypúšťa.

4. Poznámka pod čiarou k odkazu 7 sa vypúšťa.

5. § 4 vrátane nadpisu znie:

„§ 4
Výška náhradného výživného

(1) Náhradné výživné, na ktoré má nárok oprávnená osoba

a) podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d), je vo výške

1. výživného určeného rozhodnutím súdu, alebo
2. rozdielu medzi výškou výživného určeného rozhodnutím súdu a výškou zaplateného výživného povinnou osobou, ak povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť v plnej výške,

b) podľa § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu a písm. b) až d), je vo výške 0,7-násobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,[2])

c) podľa § 2 ods. 1 písm. a) štvrtého bodu a písm. b) až d), je vo výške rozdielu medzi 0,7-násobkom sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa,[2]) a úhrnom súm sirotského dôchodku a sirotského výsluhového dôchodku po jednom rodičovi.“.

6. V § 5 sa vypúšťa písmeno c).

   Doterajšie písmeno d) sa označuje ako písmeno c).

7. § 6 vrátane nadpisu sa vypúšťa.

8. V § 7 písm. b) sa vypúšťajú slová „alebo súdom schválenou dohodou“.

9. V § 8 odsek 1 znie:

   „(1) Náhradné výživné priznané podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d) sa vypláca preddavkovo.“.

10. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.

    Doterajšie odseky 4 a 5 sa označujú ako odseky 3 a 4.

11. V § 9 odsek 4 znie:

    „(4) Ak sa zvýšila výška výživného rozhodnutím súdu spätne za obdobie, za ktoré sa náhradné výživné vyplatilo, úrad doplatí sumu náhradného výživného zodpovedajúcu rozdielu medzi novou výškou výživného a pôvodnou výškou výživného v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa o zvýšení výživného dozvedel.“.

12. V § 10 ods. 2 druhej vete sa nad slovom „výživné“ odkaz „[2])“ nahrádza odkazom „[6a])“.

    Poznámka pod čiarou k odkazu 6a znie:

    „[6a]) § 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

13. V § 11 ods. 3 písm. c) sa vypúšťajú slová „alebo súdom schválenej dohody“.

14. V § 11 ods. 4 druhej vete sa za slovo „údaje“ vkladá čiarka a vypúšťajú sa slová „o svojej osobe alebo o osobách, ktoré sa s ním spoločne posudzujú podľa § 3 a“.

15. V § 11 odsek 4 znie:

    „(4) Žiadosť obsahuje meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt oprávnenej osoby, európsky identifikátor judikatúry (ECLI) rozhodnutia súdu, na základe ktorého povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe, a ak žiadateľ o náhradné výživné nie je oprávnená osoba, žiadosť obsahuje aj meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt žiadateľa o náhradné výživné. Na výzvu úradu žiadateľ o náhradné výživné doplní ďalšie údaje, ktoré sú nevyhnutné na konanie o náhradnom výživnom. Úrad osobné údaje môže spracúvať a sprístupňovať len na účel náhradného výživného.“.

16. V § 11 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

    „(5) Ak rozhodnutie súdu, na základe ktorého povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe, neobsahuje európsky identifikátor judikatúry (ECLI), žiadateľ alebo poberateľ náhradného výživného je povinný uviesť

    a) spisovú značku rozhodnutia,

    b) dátum vydania rozhodnutia a

c) súd, ktorý rozhodnutie vydal.“.

Doterajšie odseky 5 až 9 sa označujú ako odseky 6 až 10.

17. V § 11 ods. 5 písmená a) až c) znejú:

„a) rozhodnutie súdu, na základe ktorého povinná osoba je povinná platiť výživné oprávnenej osobe,

b) potvrdenie súdneho exekútora o doručení návrhu na vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom súdu,

c) potvrdenie centra o postúpení návrhu na výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného príslušnému prijímajúcemu orgánu v cudzine alebo potvrdenie, že vymáhanie výživného z cudziny nie je možné,“.

18. V § 11 sa vypúšťa odsek 6.

Doterajšie odseky 7 až 10 sa označujú ako odseky 6 až 9.

19. V § 11 ods. 6 sa vypúšťa písmeno a).

Doterajšie písmená b) až f) sa označujú ako písmená a) až e).

20. V § 11 sa za odsek 6 vkladá nový odsek 7, ktorý znie:

„(7) Povinnosť priložiť písomnosti podľa odseku 6 sa považuje za splnenú, ak možno údaje v nich obsiahnuté získať z informačných systémov podľa osobitného predpisu.[9a])“.

Doterajšie odseky 7 až 10 sa označujú ako odseky 8 až 11.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9a znie:

„[9a]) Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení neskorších predpisov.“.

21. V § 12 ods. 1 sa vkladá nové písmeno a), ktoré znie:

„a) bez zbytočného odkladu oznámiť úradu meno, priezvisko a adresu súdneho exekútora, ktorý bol poverený vykonaním exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom,“.

Doterajšie písmená a) a b) sa označujú ako písmená b) a c).

22. V § 12 odsek 2 znie:

„(2) Na účely posúdenia nároku na náhradné výživné je na výzvu úradu

a) Sociálna poisťovňa povinná predložiť potvrdenie o výške sirotského dôchodku, potvrdenie o nepriznaní sirotského dôchodku alebo o odňatí sirotského dôchodku,

b) útvar sociálneho zabezpečenia[9]) alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia[9]) povinný predložiť potvrdenie o výške sirotského výsluhového dôchodku, potvrdenie o nepriznaní sirotského výsluhového dôchodku alebo o odňatí sirotského výsluhového dôchodku.“.

23. V § 12 odsek 4 znie:

„(4) Úrad je povinný

a) bez zbytočného odkladu po vydaní rozhodnutia o priznaní náhradného výživného podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d) oznámiť súdnemu exekútorovi alebo centru poskytovanie náhradného výživného,

b) do troch pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia súdneho exekútora podľa osobitného predpisu[10a]) alebo oznámenia centra podľa § 15 ods. 4 písm. c) druhého bodu oznámiť súdnemu exekútorovi alebo centru sumu preddavkovo vyplateného náhradného výživného, najviac v sume oznámenej vymoženej istiny pohľadávky na výživnom zníženej o sumu bežného výživného, ktorú má poukázať úradu,

c) po uplynutí najmenej dvoch kalendárnych mesiacov od priznania náhradného výživného

podľa § 2 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo druhého bodu a písm. b) až d) oznámiť orgánom činným v trestnom konaní[10]) podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy, ak tak už neurobila oprávnená osoba alebo žiadateľ o náhradné výživné,

d) bez zbytočného odkladu oznámiť súdnemu exekútorovi alebo centru zánik povinnosti vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné.“.

24. V § 15 odsek 4 znie:

„(4) Ak sa výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného uskutočňuje v cudzine

a) pre viac oprávnených osôb a nemožno zistiť výšku sumy vymoženej istiny pohľadávky na výživnom prislúchajúcej konkrétnej oprávnenej osobe, suma vymoženej istiny pohľadávky na výživnom sa rozpočíta na každú oprávnenú osobu rovnomerne,

b) časť sumy vymoženej istiny pohľadávky na výživnom najviac v sume výživného určeného rozhodnutím súdu sa považuje za sumu istiny vymoženého bežného výživného za kalendárny mesiac, v ktorom bola platba prijatá na účet centra,

c) centrum

1. oznámi úradu ukončenie vymáhania výživného z cudziny do ôsmich dní odo dňa tohto ukončenia,

2. oznámi úradu sumu vymoženého výživného pre oprávnenú osobu do piatich pracovných dní odo dňa prijatia platby z cudziny na účet centra,

3. vymožené výživné poukáže v sume

3a. bežného výživného podľa písmena b) bez zbytočného odkladu oprávnenej osobe,

3b. zodpovedajúcej sume uvedenej v oznámení úradu podľa § 12 ods. 4 písm. b) v lehote desiatich pracovných dní od doručenia oznámenia na účet príslušného úradu,

3c. rozdielu medzi sumou vymoženého výživného a sumami podľa bodov 3a a 3b oprávnenej osobe.“.

25. Poznámka pod čiarou k odkazu 12 sa vypúšťa.

Čl. II

Zákon č. 310/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa mení takto:

V čl. XL sa vypúšťajú body 1 až 4.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2022 okrem čl. I bodov 15, 16, 19 a 20, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. decembra 2022.

Zuzana Čaputová v. r.

Boris Kollár v. r.

Eduard Heger v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.